

Nieuwsbrief mei 2011 – nr. 3

Project Onderzoek en Ontwikkeling palliatieve netwerken

Deze derde nieuwsbrief informeert u over de huidige stand van zaken van het project, de meest actuele ontwikkelingen en tevens wordt er vooruitgeblikt op de tweede helft van het jaar en 2012.

Rondetafelgesprekken Kamercommissie VWS

Ter voorbereiding op het Algemeen Overleg met de staatssecretaris, nodigde de vaste kamercommissie VWS verschillende partijen uit voor een rondetafelgesprek over palliatieve zorg. Bij het gesprek op 27 april waren vele deelnemers aan het project aanwezig. Ad Standaart, de projectleider, was in de gelegenheid gesteld een 'position paper' toe te lichten. Zijn boodschap was: 'Palliatieve zorg is multidisciplinaire netwerkzorg. De versterking van transmurale, palliatieve netwerken is dan ook een belangrijk middel voor de verbetering van de palliatieve zorg in Nederland. Steun daarom dit project dat voortkomt uit het veld en zich richt op de lokale verbetering van netwerken en dat bijdragen voor beleid genereert door begeleidend, wetenschappelijk onderzoek. Draai dat niet om, bijvoorbeeld door het landelijk implementeren van goed geachte voorbeelden.'

Stijgende belangstelling

Naarmate het project vordert neemt de belangstelling voor het onderzoek toe. Vanuit een groeiend aantal netwerken zijn er vragen om informatie of om bijdragen aan bijeenkomsten van netwerken. Om die reden is er door het projectteam nagedacht over versterking van de informatievoorziening aan netwerken. De netwerken die zich vorig jaar voor het project aanmeldde, maar wiens aanvraag niet kon worden gehonoreerd, zullen in de zomermaanden worden uitgenodigd voor speciale informatiesessie. Zie ook een volgend bericht in deze nieuwsbrief.

In de komende editie van het blad Pallium zal een passage gewijd worden aan het project.

Meer deelnemers aan de stuurgroep

Met meerdere organisaties worden gesprekken gevoerd over deelname aan de stuurgroep van het project. Naast organisaties in de palliatieve zorg, nemen nu thuiszorg gerelateerde fondsen en de Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn, aan de stuurgroep deel. De samenstelling weerspiegelt de transmurale invalshoek van het project. Naast genoemde organisaties vinden

Organisatie van het project

Initiatiefnemers:

- Janneke Koningswoud (Calando, Palliatief)
- Wim Jansen (Agora, VUmc)
- Huub Schreuder (Coördinator NWN)

Stuurgroep:

- Kris Vissers (voorzitter) (UMC St. Radboud)
- Janny Verseput (bestuurslid landelijke thuiszorgorganisaties; namens de fondsen)
- Janneke Koningswoud (Calando, Palliatief)
- Leo Kliphuis (LVG)
- Andre Rhebergen (Agora)

Onderzoekers:

- Ad Standaart (projectleider)
- Peet Pols (Obelon)
- Johan Goudswaard (Obelon)
- Jeroen van Wijngaarden (iBMG)
- Stef Groenewoud (Lindeboom instituut)
- Jeroen Hasselaar (UMC St. Radboud)

gesprekken over deelname plaats met de NHG, de V&VN en VWS. De initiatiefnemers vinden verbreding van belang, omdat veel verwacht wordt van de wisselwerking tussen de praktijkontwikkeling binnen de projecten en het gesprek op beleidsniveau tussen de betrokken organisaties.

Onderzoek palliatieve netwerken in volle gang

Het onderzoek bij de netwerken Nieuwe Waterweg Noord, Noord West Utrecht en Salland, is in volle gang. De werkwijze verloopt als volgt. De onderzoekers nemen deel aan verschillende bijeenkomsten van de netwerken en verzamelen schriftelijke gegevens over de regio, de lokale zorginfrastructuur en het netwerk. In een tweede fase worden interviews gehouden om aanvullende gegevens te verzamelen. In de derde fase vindt thematisering plaats, dat wil zeggen dat de onderzoekers zich richten op onderwerpen die in het bijzonder voor de ontwikkeling van het netwerk van belang blijken te zijn. Een aantal belangrijke thema's zijn: de relatie met de huisartsenzorg, de kwaliteit van de overdracht vanuit de ziekenhuizen, het 'bereik' van het netwerk, de positie en functie van de coördinator, de mogelijkheden van casemanagement en de scenariokeuze voor de verdere ontwikkeling van het netwerk.

Het onderzoek binnen het netwerk NWN is het verst gevorderd. Onderzoekers zijn onder andere betrokken bij de ontwikkeling van een experiment met een huisartsenpost om de kwaliteit van de behandeling van palliatieve patiënten tijdens avond, nacht en weekenddiensten te verhogen. Dit zou onnodige ziekenhuisopnames kunnen verminderen.

Woensdag 25 mei vindt de eerste terugkoppeling van de onderzoekers naar het netwerk plaats.

Landelijke begeleidend onderzoek van start

Nu het project vorderingen maakt zullen de resultaten van de pilot onderzoeken in een landelijk kader worden geplaatst. Het instituut Beleid, Management, Gezondheidszorg (iBMG) van de Erasmusuniversiteit voert hiervoor onderzoek uit. Vooral door secundaire analyse brengen zij de kenmerken van netwerken in kaart. Dit is nodig om de landelijke betekenis van de uitkomsten van de drie analyses te kunnen duiden.

Met UMC St. Radboud en het Lindeboominstituut is gekeken naar de mogelijkheid om netwerkanalyses in verband te brengen met 'outcome' gegevens. Met andere woorden: 'is het aannemelijk te maken dat betere netwerken ook leiden tot betere palliatieve zorg?' In de volgende fase van dit project zal dit een belangrijke onderzoeksvraag zijn. In de lopende fase wordt op deze vragen voorgesorteerd door het gebruik van een aantal gevalideerde 'procesindicatoren'.

Parallel aan het project voert het Lindeboominstituut een onderzoek uit voor een maatschappelijke business case, die mogelijke substitutie effecten van palliatieve netwerkzorg becijferd.

Extra bijeenkomst voor netwerkcoördinatoren

Reagerend op de belangstelling die het project wekt, zal in de zomermaanden een speciale bijeenkomst worden georganiseerd voor de netwerken die zich in 2010 hebben aangemeld voor het onderzoek, maar welke uiteindelijk niet zijn geselecteerd als pilot. In deze nog te organiseren bijeenkomst zal het perspectief op de toekomst worden gericht en zal er worden gekeken of de vragen die er zijn door het project kunnen worden beantwoord. Geïnteresseerde netwerkcoördinatoren kunnen contact opnemen, zij zullen echter ook een uitnodiging krijgen voor september.

Presentatie uitkomsten tijdens conferentie op 15 september

Medio september zullen de resultaten van de eerste fase van het onderzoeksproject landelijk gepresenteerd worden aan netwerkcoördinatoren en landelijke organisaties. De onderzoekers zullen resultaten op drie onderscheiden niveaus presenteren en een aantal kernvragen in een landelijk perspectief zetten. In de volgende nieuwsbrief zal meer informatie over deze conferentie te vinden zijn.

Contact

Meer weten over dit project? Op www.palliatief.nl is een dossier 'Multidisciplinaire Begeleidingsteams' aangemaakt. Hier is informatie te vinden over de achtergronden van het project, het Programma van Eisen, de pilotregio's, eerder uitgebrachte nieuwsbrieven, het onderzoek en links naar andere websites. Voor meer informatie omtrent deze nieuwsbrief kan ook contact worden opgenomen met Bureau Obelon (www.obelon.nl). Bel 010 4127977 of mail naar info@obelon.nl.

Algemene projectinformatie - Onderzoek en ontwikkeling palliatieve netwerken

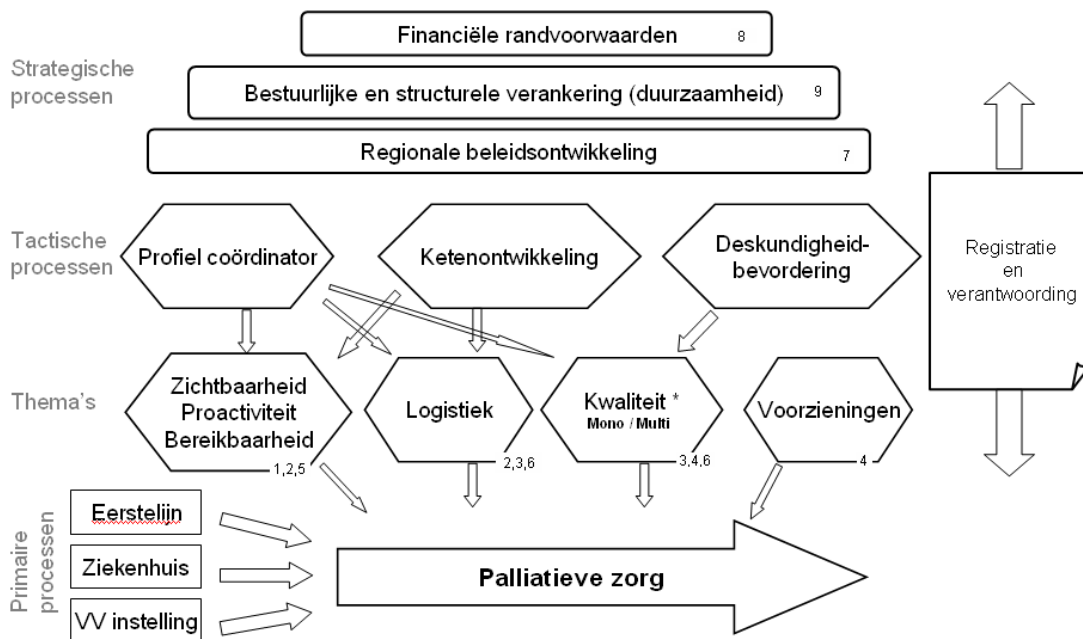
Begin dit jaar ging het project 'Onderzoek en ontwikkeling palliatieve netwerken' van start. Na een lange aanloopfase zijn onderzoekers van Bureau Obelon, iBMG in samenwerking met het UMC St. Radboud Nijmegen en het Lindeboom instituut, begonnen met de onderzoeksmatige ondersteuning van netwerken palliatieve zorg in Nederland.

Het initiatief volgt de wens van netwerken om meer van elkaars ervaringen te profiteren en zich in een gezamenlijke richting te ontwikkelen. Een initiatiefgroep van netwerkcoördinatoren, Agora, de LVG en externe deskundigen hebben een Programma van Eisen (PvE) ontwikkeld dat aan het project richting geeft. Het PvE geeft weer waar netwerken palliatieve zorg in hun werkgebied aan moeten werken om bij te dragen aan de kwaliteit van de zorg. De 'eisen' geven richting, maar lenen zich zelf ook voor bijstelling en verdere ontwikkeling. Het doel van het project is tweeledig: onderzoek naar en ontwikkeling van de palliatieve netwerken in Nederland.

Voor deze eerste fase werden er drie netwerken geselecteerd: Netwerk Nieuwe Waterweg Noord, Netwerk Salland, Netwerk Utrecht Noord West. De selectie vond plaats op basis van uitgebreide vragenlijsten die door netwerken werden ingevuld. De selectiecriteria werden vooral ontleend aan het PvE. Het onderzoek van de netwerken vindt aan de hand van een conceptueel model plaats dat gerelateerd is aan het PvE.

Conceptueel Model

Bij het onderzoek van de netwerken wordt gebruik gemaakt van onderstaand model. Als getoond in de legenda is het PvE gerelateerd aan de diverse thema's en processen.

Legenda: Programma van Eisen

1. Pro-activiteit
2. Bereikbaarheid
3. Integrale zorg
4. Zorg die de normen en waarden van de patiënt centraal stelt
5. Ondersteuning die zichtbaar en bekend is binnen de reguliere zorg
6. Ondersteuning vanuit meerdere rollen
7. Voldoende landelijke overeenstemming in vorm om professionele ontwikkeling en duidelijkheid voor de patiënt en hulpverlener mogelijk te maken
8. Een eenduidige, structurele financiering (integraal bekostigd)
9. Een onafhankelijk gepositioneerde bestuurlijke vorm met in de samenstelling een goede verbinding met huisartsen